

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

725.092.4

Hely

Idő

"1931.

Személy

Szerző:

Cím:

Mi készül a Várban?

Forrás:

Magyar Hírlap

Bp.

(Hely)

1931. IV. 25

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Mi készül a Várban?

Az új bástya és Schulek műve

A Közmunkatanács ki akarja építtetni a várbástya keleti részét s egy ujsághír szerint már megbízást is adott egyik építészünknek a tervek elkészítésére. Az új díszbástya építésére kétségen kívül a Halászbástya egészen rendkívüli, nemzetközileg megalapozott jó híre lelkesítette a Közmunkatanácsot vagy a fővárost — nem tudjuk egészen pontosan, hogy ki az, aki ezzel a nagyon jelentős és érdekes munkával rendelkezik. Nem kétséges, hogy Schulek mester a Halászbástyán páratlanul oldotta meg a maga feladatát s ennek a kivételes művésznek igazságával szemben el kell némulnia minden kifogásnak és minden képtelenségnek, amely különben talán joggal volna emelhető, amidőn gyakorlati célt nem szolgáló vagy csak igen kis mértékben szolgáló (út, feljáró, lépcső, korlát, stb.) díszépítkezéssel van szó. Az ilyen díszmunkák veszedelme abban van, hogy a tervezőt könnyen elragadja fantáziája; nem fekezi eléggé a célszerűség, a gyakorlati szükség. A veszedelem csak fokozódik, ha arról van szó, hogy Schulek mester művéhez csatlakozóan építse ki, más művész, a bástyavonalat. Nem kel-e majd birokra — reménytelen küzdelem — Schulek művével? Nem próbálja-e

túlszárnyalni? Nem válik-e üres dekorációvá? Minden esetben kivételesen nehéz feladatra vállalkozik. Feladata nehéz, ha alkalmazkodni próbál Schulek középkori művéhez, ahhoz az anakronizmushoz, amellyel szemben, ismételjük, elnémul a kifogás, de csupán azért, mert Schulek zsenijének teljes sikerű munkája némítja el.

Semmiel sem könnyebb azonban utódjának feladata, ha valamely más történelmi stílust választ. Azt mondhatnók, hogy az egyetlen elképzelhető megoldás, ha rendkívül szerény, úgyszólván neutrális marad s például olyan módon próbál beleilleszkedni a középkor szellemébe, hogy a nagy bástyakomplexumnak kizárólag a Schulek által már elkészített és az idők által végleg jóvá hagyott sarkát engedi érvényesülni s emeli ki még jobban azzal, hogy a hozzácsatlakozó új vonal út marad, semmi több. De még ha ezt a programot művészi vezető motívum gyanánt el is fogadná valaki, az új bástyarész teljesen szerény, minden díszs különösen minden dekoráció nélküli elkészítése még mindig százféleképpen képzelhető el, száz, egyébként egyformán kiváló művész kezében. Ki fogja a legjobbat produkálni — előre valóban nem mondható

meg. Ha valamikor, hát ebben az esetben, a Schulek művéhez csatlakozó bástyarész kiépítésénél tökéletesen indokolt a *tervpályázat*; mondjuk úgy, hogy pályázat arra nézve, melyik építőművész tudja a legteljesebb, a legszerényebb bástyaépítkezést javasolni.

A budai vár, délen a királyi palotával és északon a Halászbástyával olyan jellegzetes egység, annyira minden pesti s minden nálunk járt ember emlékezetébe bevésődött városkép, hogy ezen változtatni, ezt megzavarni kényszerítő ok nélkül nem szabadna. S ha csupán csak egy összekötő útvonalat, egy sétautat akarnak létesíteni — hogy a vár felső nivóját a Duna felől is végig lehessen járni —, ezt a célt bizonyára pompázatos építkezés nélkül is el lehet érni. Ez az útvonal elkészíthető anélkül, hogy a pesti oldalról nézve a vár megszokott képén bármely változás történne.

Mármint, mint bevezetéképpen említettük, az építkezésre, illetőleg a tervek elkészítésére, egy, ujsághír szerint, már kiadták a megbízást, sőt az építész munkájával el is készült. *Terveit a nyilvánosság nem ismeri.* Lehet, hogy jók, lehet, hogy kitűnőek s — mindennekfölött — lehetséges, reméljük, hogy óvatos szerénységgel próbálják megformálni a vár új útvonalát. *Budapest barátait mindenesetre jobban nyugtatná, ha művészi verseny útján jelölnék ki ennek a nehéz feladatnak végrehajtóját.* Nemrég tervpályázatot hirdettek a Gellérthegy környékének rendezésére; pályázat útján szereztek terveket a Szabadság tér egyik oldalának kiépí-

téséhez; a vár újabb bástyasétánya, azt hiszszük, szintén megérdemelne ugyanennyi gondoskodást.